

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szerb kongresszusi választások előtt.

Mi, akik a szerbekkel együttélünk, s látjuk egyfelől a radikális elemnek hortofogásokban kifogyhatlan, kitartásban páratlan előmunkálatait, másfelől a mérsékeltnek csekély önbizalmát s a szunyatag tervezéseken túl nem menő akaródzásait: lehetetlen, hogy a Budapestben meg-

tartott utóbbi szerb értekezletnek megállapodásai fölött fel ne támadjon lelkünkben a sajnálkozás azon érzete, melyet a nagy célért csekély eszközökkel küzdő naivitás iránt szoktunk mutatni.

Ismérjük azon férfiaknak a magyar állameszme iránti ragaszkodását; jellemükben szándékaik tisztaságának tökéletes garanciát bírnak; szellemi és vagyoni tőkájükhöz arányos befolyásukat is tisztelttel említjük meg. De ugyanazon őszinteség, mely velünk ezen elismerést mondhatja, arra készíti, hogy a szerb nemzetiségű képviselők aug 4-iki értekezletén tett intézkedéseket hézagosságoknak, a célhoz képest elégtelenségnek és aránytalanságoknak nyilvánítsuk.

Köz tudomású tény, hogy a szerbek között az a párt, mely nemcsak szóval, hanem tettel is a magyar állameszme hívének vallja magát, mostanában csak csecsemő korát éli. Eddig is mindig voltak közöttük számosan, kik az első polgári kötelem, a hazaszeretet, becsületesen és nyíltan eléjtették a szenvedélyekre apelláló olcsó népszerűség szeretetének; de az ilyenek utóvégre is elszórtan, akció nélkül, legfőleg egymással érintkezve, csak példákul szolgáltak azon régi ötlet igazolására, hogy — nincs szabály kivétel nélkül. Ma már ezek — bár szerény — pártot képviselnek ugyan; de tömegre nézve az engesztelhetetlenekkel szemben elenyésző töredéket képeznek. Ez ugyan magában véve nem volna még a legnagyobb baj, ha őket tevékeny kovásznak lehetne tekinteni, mely elemi erővel keverednék bele a keletlen tömegbe, hogy azt erjedésbe hozza, amalgamizálja.

De mit látunk?

A nemzeti igazgatók kórságos ábrándjain nevelkedett szerbek, folytonosan táplálva és irányítva az ultra lapoknak bőséges magyarellenes konyhájáról, oly ideákkal telítve, olyan politikai meggyőződésekhez szoktatva, és ami fő, oly hatékonyan megfegyverelve, hogy az ő konvertálásukra egyszerű felhívásokkal, félig-meddig kidolgozott békeltető programokkal, minden hév és lelkesedés nélkülü elenunciációkkal hatni akarni: politikai naivság.

A szerbeknél nyelv és vallás ikerfogalmak lévén, ők nemcsak egyházi és iskolai, hanem politikai tekintetben is tömör falankszot képeznek.

Azon kevés számú rések, melyeket a falankszon a mérsékelték kilépése nyitott, oly csekélyek, hogy alig észrevehetők. Ily körülmények között ugy egyházi képviselők, mint politikai vezérférfiak most is olyanok, a kiknek a Zasztava tulszái képezik egyedül hiteles evangéliomos könyvüket. Ezek a rendelkezésükre álló ezerféle eszközzel már hónapok óta későnkorán dolgoznak; a tért mindenfelé lefoglalják; a szavazókat bámulatos diszciplínával, állandó ellenőrzéssel rendbe szedik, ünnepek, népgyülekezetek, bucsúk alkalmával feltüzelik, szóval a túlzó pártot ethikailag folytonosan ujjászülik.

Ilyen historíailag összejegecedett, katonailag fegyverezett párttal szemben, és annak a nép minden rétegében otthonos lapja ellen, mit visznek ütközetbe a mérsékelték és békülékenyek?

Egy alig tizenöt előkelő szerb által kiállított felhívást, melynek hogy nagyon csekély vagy semmi sikere ne legyen, elég, ha egy demagóg rájuk süti a szavaira esküdni szoktatott nép előtt, hogy ez mind »izdaica«, áruló. A világért sem akarjuk ezzel azt mondani, hogy az illető magyarbarát szerb nemzetiségű férfiak ne lépjenek föl a fanatizált tömeg átalakítására; sőt üdvözöljük és becsüljük őket, hogy valahára megmozdulnak.

De ha nem egyszerű formalitás akar lenni az ő föllépésük; ha komolyan lelkesülnek a szerb népnek a hazáival közös érdekeiért: akkor nekik nem egy ivnyi papirossal kell az özönlő árvíz elé állniok, hanem a feladat nagyságához arányos eszközökkel föllépniök.

A magyarbarát szerb párt szervezve sincsen; Zomborban csak az értelmiség tagjai közül ismerünk legalább ötven szerb férfit, a ki a pátriárka elleni személyes támadásnál egyebet a kongresszus előeszméiben velünk együtt nem lát. És tesznek ezek valamit? Nem, tétlenül vesztegelnek és befolyásukat meg sem kísértve, Kasszandra módra jóslogatják a budapesti értekezletre váró kudarcokat.

Ha azok az urak komolyan akarnak valamit tenni s legalább bizonyítani azt, hogy jelenleg a szerbekkel, azok többségével, az autonómiát a magyar állam nyugalmára biztosítani s fejleszteni — legalább elméletileg — lehetséges: akkor nekik, mint az állameszme missionáriusainak, be kell járniok a szerbség főbb városait és tájékeit; népgyülekeket rendezniük, a helyenkiint meglevő, de szervezetlen ügyfeleiket összehozniok, a népet tekintélyük, ékesszólásuk, jellemük s összeköttetések, sőt a magyar részről gyakorolható befolyás felhasználásával is, felvilágosítani, megnyerni, leköteleni.

Mondják meg a népnek azt, hogy a magyar állam az autonómia köpenye alatt más-más címen megújuló államellenes igazgatásoknak minden áron véget akar és véget fog tudni vetni. Mondják meg, mi lesz a kongresszus sorsa, ha tapintatlan, a viszonyokkal számolni nem tudó követeket küldenek oda. Az, hogy a királyi biztos a mederbe többé nem terelhető szenvedélyek erupcióját a kongresszus bezárásával leesen kénytelen megfékezni s aztánb eállhat a provizórium, ami annyit jelent, hogy az életre képtelennek, államilag túrhellenek bizonyult autonómia felfüggesztetik, az autonómia révén különféle szerephez és befolyáshoz jutott ultrák skartba kerülnek és helyüket olyanok foglalják el, akik a templomot és iskolát nem tekintik politikai cirkusnak és akik az olyan pópákat, ucsitelyeket s más ösztövérgesztenciákat, akik most egyházi és világi felsőbbsegek ellen, minden függelen gúnnyjára, nyilvánosan rakoncátlankodnak, valóságos független emberekké avatják az által, hogy útilapot kötnek a talpuk alá.

A szerb nép igen józan itéletű, becsületud és kapacitálható; de legalább is oly erők és tényezők kelleneek helyes irányban való fölvilágosítására, mint aminnőkkel fanatizáltatott vagy félrevezettetett. Enélkül a budapesti értekezlet kilencven százaléka: kárbaveszett fáradság, céltalan nagyot akarás, naiv politikai játék, — mely nagyon emlékeztet Archimedesnek azon mondasára: »Adjatok nekem az égen egy szilárd pontot és én csigával kiforgatom sarkaiból a földet!«

Poppovics Szilárd.

1825. + 1885.

Oly térfü dől ki a boldogultban, aki sem nemzetiségéről, sem hazájáról nem feledkezett meg soha egy szavában vagy tettében. Mióta a nemzetiségi eszme dominál minden fajnál, a legkritikábbak az olyan férfiak, akik jellemük egyenességével a közvélemény hullámzó áram-

latai között is direkt usznak a becsület révpártja felé.

Az elhunytban ilyen férfit gyászolunk.

Duna-Szerdahelyen (Csallóköz) születvén, iskoláit Komáromban, Pozsonyban és Szombat helyen végezte, s bár diákosan, de oly magyar szellemben nevelkedett, minőt a praktikus életben fogytiglan folyton tanusított.

Születése anyjának életébe került. Érte rajongó nagyszülei átvették a serdülő gyermeket, szemüfényeként nevelték, de minél előbb véget ért aranyifjúsága, mert a jó nagyszülők kimultak az életből. Ezek nagy hagyatéka a kis Kosztára maradt s őt egy nagybátyja gyám-sága alá szorította, aki konkra vágyván, oly rosszul bánt vele, hogy 18 éves korában a mostoha kéz alól menekülvén, felcsapott önkény-tesnek a 4 ik huszárezredhez. Innét becsületes szolgálatok után kilépvén, N.-Beeskerekre ment, hol atya mint kincstári ellenőr volt alkalmazásban és itt központi csendbiztossá választott. E minőségében 1849-ig működött; ekkor a torontálmegyei takarékpénztárhoz választott meg ellenőrré; hol azonban ritka becsületességgel és tapintattal szolgálván anélkül, hogy kereste volna, 1850. év végével kincstári ellenőrül alkalmaztatott.

Azonban tanulmányait folytatandó, már 1 év mulva resignált és a hírneves Sinkay ügyvéd irodájában nyert előkelő alkalmazást. — Ugyanennek sürgetésére folyamodott az 1852-ben Adán megürült jegyzőségért és az év végén ugyanoda megkapta a kinevezést.

Azóta Ada az övé volt és ő Adáé. Irodáját mintaszerűen vezette. Apró jótéteményeit s a nép egyes fiaí iránti szives tetteit egy szük lapra feljegyezni már azért sem lehet, mert ezek 33 éves közszolgálatának minden napján egymást érik. Hogy egy község keretébe férő nagyobb vonásokban mit tett, azt tudják mindazok, akik látták mint alapította meg 1860-ban Adán a magyar-szerb olvasó együletet; 10 évig élt ezen ikeregylet eredeti alakjában és hogy az adai szerbek folyton mérsékelték maradtak s Miletics az ő demagóg dicsőségének delőlónapjával sem vakithatta el őket, az jóformán az ő érdeme volt.

1870-ben nem csekély utánjárással létesítette az ada-moholyi takarékpénztárt, melynek 1883-ig elnöke és igazgatója, azontúl pedig haláláig elnöke maradt.

Nem tartozott azok közé, akik hibák elkövetését a közélet hullámszaitól való elzárkózás által akarják kikerülni. Folyton politikai középpontja volt községének és saját meggyőződése a népével találkozáván, állandóan az akkori balpárthoz tartozott s annak az ó-kanizsai választó-kerületben állandóan elnöke volt. Mióta Tisza Kálmán vette át Magyarország kormányát, nem szűnt meg soha annak híve maradni és befolyása körében politikai nézeteit érvényesíteni. Ada lévén azon választó-kerületnek egyik döntő községe és a boldogult ennek bizalmi leteteményese: soha egyetlen képviselőjelöltjével sem bukott, hanem mindig diadalmasan tért haza a választás színhelyéről.

Megyénk képviselöte egyik legrégibb tagját vesztí benne, ki 1871-g mint választott, azóta mint virilista képviselő vett részt a közgyűlésekben.

Egyszerűség, minden cikornyának utálása, munkaszeretet, a nép érdekeiért való önzetlen lelkesedés jellemezte 1852-től 1856-ig egy irnokod magával intézte Ada nagyközség ügyeit. Ekkor választott meg Jablonszky József második jegyzőül, kivel holta napjáig kölcsönös becsülesen alapuló benső barátságban élt. 1855-ben Albrecht főherceg, akkori kormányzó, Kerespesre postamesterré nevezte ki, azonban ezen állast az elüljárók és a nép kérelmére megköszönte, bár érte a hatalmasok féltékeny szemének kellett magát kitennie.

Mióta hajlott kora és betegeskedése folytán a megyei életben aktív részt nem vehetett: fiát Dusan központi szolgabíróként kényszerítette, hogy a Bácskát, mihelyt megjelenik, hozzá Békova pusztára lovassal kijuttassa; mert utolsó percig sem szünetelt a közügyek iránt érdeklődni. Utolsó alkotásainak egyike az adai szép népkert, a hol most a gazdasági iskola az ő közrehatásának egyik érdemes monumentuma van elhelyezve.

A mily egyszerű és nemes volt élete, olyan lett a halála Körülrajongva imádság szeretett nejétől és gyermekeitől, azon utolsó óhajt fejezte ki: „Temessetek népem közé, melyhez szívem munkával, tanácsal és jóakarattal 33 éven át hozzáfórtott.”

Megyeink közele egy igénytelen, de annál hatékonyabb veterán bajnokot, a szerbek egy jó szerbet, a magyarok egy jó magyart veszítettek benne s a kik ismerték mindnyájan kegyelettel gondolnak a szeretetreméltó jó barátára, a példás családfőre és kifogástalan közhivatalnokra.

Lengjen közöttünk szelleme és áldott legyen emléke mindörökké!

Hirek.

Beküldetett. Bács Bodrogh megye gazd. egyesülete a budapesti orsz. kiállításon részt venni készül. Kiadta „Aláírási ív"-ét, melyen olvashatjuk, hogy a felrándulás október első napjaira van tervezve; a felrándulásban résztvehetnek a gazd. egyesület nem tagjai is, úgy szintén hölgyek; bővebb felvilágosítással szolgál a gazd. egyesület titkára.

Ezen aláírási-ívhez volna egypár szavunk. Dícséretes dolog, hogy gazdasági egyesületünk ily módon is óhajt életéről jelt adni; eléggé nem magasztalhatjuk az elnök emez elhatározását az egyesület szegényebb anyagi helyzetben levő tagjai és nem tagjainak alkalmat adni, hogy gazdasági fejlődésünk mozzanatait, eszközeit, módjuk alapfeltételeit személyes tapasztalásból megismerjék. Lelkes éljént kiáltok mindezekért nagys. Schmausz Endre alispán urnak, mint ezen egyesület elnökének, hogy aegise alatt megszületett a felrándulás eszméje s hogy ő ezt keresztül is viszi.

Amde egyet legyen szabad megkérdezni. Ha azt akarja minden egyes hozzája fordulónak mondani, hogy az együttes utazás ennyibe meg annyiba kerül; hogy a felrándulásban résztvevők a kiállításon kívüli erről és arról fognak hallani, ezt meg azt látni; hogy a feuti létele ennyi meg annyi szükséges; hogy az indulás napját megmondja, úgy nagyon kívánatos lenne, ennek hírlapi közlése.

Csak a jó ügy vezérelte jó akarat szól beülünk. Ha tudni fogják mennyibe kerül az utazás, mi előnyben részesülnek a résztvevők, mikor lesz az indulás és mennyi ideig lesz a felrándulás, szerény nézetünk szerint sokan fognak részt venni. És szükséges is volna, a mezőgazdasági megye jó hírneve érdekében kívánatos is, hogy a résztvevők száma imponans legyen. Ugy is azt a vádat sújtják arcunkba országsszerte, hogy csak enni, inni, mulatni tudunk. A résztvevők tekintély s száma más nézetre bírja a főváros lapjait, melyek egyike támadta meg megyénk kulturviszonyait.

Miért kívánjuk ezt? Hisz a „Gazd. Ertesítő” júliusi füzetében megjelent gr. Károlyi Sándor elnök felhívása a gazdák budapesti kongresszusán való részvételre; megjelent a gazda-kongresszus szabályzata, abból megtudhatni mi célból lesz a felrándulás, mikor fog megtartani, mi előny biztosítatik? Igaz; de nem tudjuk mennyibe kerül? mikor lesz az indulás? A tárcákkal pedig úgy kell számolnunk mint az idővel is.

Kérünk ez okból előleges értekezletet; készítsünk programot és csak akkor elő a aláírási-ívről s hisszük a jó eredmény el nem marad. *B. György László.*

Gromon Dezső honv. min. államtitkár a tovarisovai ker. orsz. gyűl. képviselője báró Prandauval való rokonsága alapján egy millió 100,000 forint örökölt.

Az orsz. munkakiállítás juryje Kramm Konrád szabadkai iparos tanuló „jó és szép” munkáért ezüst oklevéllel és 1 arannyal, tüntette ki; azonkívül bronz oklevelet kaptak mind „jó munkáért” a következő szabadkai iparostanulók: Almádi Albert, Agoston Béla, Berki Béla, Bunyik András, Dobók Pál, Ecker György, Fillingner Herman, Fischer Henrik, Hoffmann Károly, Huber István, Jurits Bódog, Komarcsevits György, Metzger Ferenc, Müller Ferenc, Nagyvasjas Sándor, Oppolcer Ádám, Peitl Roky, Ráth József, Seidok András, Szimmetz György, Tóth Ödön, Vujevits József, Zelle Mihály, Ziegler Károly; Molnár Lajos szabadkai iparos-segéd „jó és szép munkáért” ezüst oklevelet; Cseke József, Csóvits Antal, Ertl Ferenc, Futó Lajos, Majtes József, Nyárády Mihály, Stantits Jakab szabadkai iparos-tanulók „jó munkáért” bronz oklevéllel tüntették ki.

Ujvidék város közgyűlése Wisinger Károly elhunyt kórházi orvos örökösének 200 forint utalványozott és a meghaltak állására szept. 15-éig pályázatot hirdetett.

A Konyovits Jusztin-párti választók a karlovi közgyűlés ügyében f. hó 16-án értekezletet tartanak a szerb iskolai épületben.

Baján e hó 4-én felhőszakadással járó roppant vihar dúhögött. A nagy szél százados fákot esavart ki tövestől, a Dunán malmokat sodort el, a gyümölcsösökben és szőlőkben nagy pusztításokat tett, a még keresztekben és kazalokban levő gabonákat felforgatta, háztetőket felbontott. Az okozott kár igen jelentékeny.

A szabadkai ált. takarékpénztár részvény-társaság f. hó 9-én táncal egybekötött mulatságot rendezett.

Ujvidéken Rémai német színigazgató kedden kezdi meg előadásait.

Topolya község szt. István napján népnépepélyt rendez.

Az Országos magyar gazdasági egyesület istvánföldi földműves- és kertész iskolájában az 1885 év okt. hó 1-én kezdődő új tanfolyamra 12—15 tanuló felvételére pályázat nyitott. Felvételi kérelmek: 1. 14 évet betöltött életkort igazoló keresztlevelel. 2. Ép. erős, gyakorlati munkához alkalmas testalkatot és védhímével való beoltást igazoló orvosi bizonyítvány. 3. Legalább 4 elemi osztály sikeres végzését igazoló iskolai bizonyítvány. Az említettknél magasabb korúak és előképzettségek azon előnyben részesíthetők, hogy kívánságuk szerint a második évfolyamra is felvételtnek. 4. Szülők vagy gyámok azon kötelező nyilatkozata, miszerint az intézetbe felvett tanuló a tanfolyam bevégeztéig az intézetet elhagyni nem fogja. A felvett tanulók 150 fitt évi összegnek felévi részletekben való előleges lefizetése mellett, ruházat és tanszerek kivételével, az intézetnél egyszerű, de teljes ellátásban és jövedő életpályájuknak megfelelő tanításban részesülnek. Vagyontalan szülők fainak és árváinak felvehetésére 6 állami ösztöndíjas hely van fenntartva, melynek elnyeréséhez az említett okmányokon kívül hiteles szegénységi bizonyítvány szükséges. Az említett bizonyítványokkal kellően felszerelt pályaműveket legkésőbb szept. hó 1-ig az istvánföldi földműves- és kertészeti iskola igazgatóságához (u. p. Rákospalota) küldendők, honnan a fel- esetleg fel nem vételről az illetők rövid idő alatt értesítettetni fognak. Ugyancsak az intézetből — szept. hó közepén megtartandó zárvizsga alkalmával 13 végzett tanuló távozik, kik közül még hatnak nincs alkalmazása s kik szerény, de méltányos díjazás mellett készek gazda vagy kereszsegédi állást elfogadni. Részletesebb felvilágosítással, valamint intézeti programmal is szívesen szolgál az igazgatóság.

Galetin Koszta csavargó gyerkőc ez év elején egy subát ismeretlen tulajdonos kocsijáról lelopván, a suba tőle elvett, tulajdonosa 14 nap alatt a zombori kapitányi hivatalnál jelentkezett, mert ezen idő lejártával az említett suba el fog adatni.

A bajai ifj. egyet. szeptember hó 5-én táncal egybekötött műkedvelői előadást tart. Színe kerül Szilgigeti „A mama” című vígjátéka.

Niederborn János bresztováci lakos udvarából f. évi jul. 12-én hajnalban a következő leírású lovakat lopták el: egy 4 éves setét pej paripa, hátul jobb felén 12 bélyegű és egy 4 éves vörös pej paripa, hátul jobb felén 12 bélyegű lovat.

Az orsz. kisdobó egyesület felvételi vizsgáit az 1885—6 dik tanévre f. évi szept. 1-jén kezdi meg a képzőintézet helyiségében (Szegényház-tér 7 sz.) A képzés feltételei legalább 16 év, orvosilag igazolt teljes testi épesség, hall- és hangképeség. A pályaművek mellékelve keresztlevelel és egészségi bizonyítványon kívül legalább a végzett elemi osztályokról is bizonyítványok mellékelendők. Tekintettel a folyamodók szokott nagy számára, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy az intézet benaklása csakis 15—18 legjobb vizsgát tett növendéket vehet fel évenként. A folyamodó anyok Kralovanszky Istvánnéhoz, a pedagógiai osztály elnökéhez intézendők (IV. ker., Lipót-utca 36. sz.)

Ifj. Spitzer Károly bajai lakos Berta leányát eljegyezte Rothmüller Károly pécsi kereskedő.

Nyomozó-levelel. Hatóság elleni erőszakért jogérvényesen 8 havi börtönrre ítélt Benis Antal rab, legközelebbi mult éjjel a szántai rabmunkaházból megszökött. Személyleírása: neve Benis Antal, életkora 33 éves, nagysága 165 cmtr., testalkata közép, arca hosszú, haja fekete, homloka alacsony, szemöldöke barna, szeme sárga orra rendes, bajusza szőkés, szája rendes, fogai épek, szakállja nincs, álla kerek, különös ismertető jele nincs, illetőségi helye Bajmok, vallása róm. kath., anyanyelve dalmát, nyelvismerete magyar, foglalkozása napszámos, családi állapota nős, 1 gyermeknek atyja, ruházata állami rabruházat. Megkerestettek a t. hatóságok üldöztetésére, elfogatására s elfogatása esetén az itteni börtönbei visszakísértetésére. Zombor, 1885. augusztus 9-én. Dobák Béla kir. ügyész.

A bajai cölövesz társulat f. hó 20-án díjlövészetel egybekötött táncvigalmat rendez.

Mika Kuzmanovits ujvidéki felelősirt társa Joca Gajdobranszki vigyázatlanságból agyonlőtte.

Krisán Mihály (Baltás) többrendbeli lopásokkal vádolt, szökésben volt és a topolyai kir. járásbíróhoz kísért vizsgálati fogoly f. é. július 31-én este a fogházból megszökött. Születéshelye Csonoplya, 34 éves, rom. kath. nős, községi ör, testalkata közép, arca sápadt, haja gesztenyés barna, szemei barnák, orra kissé behajlott, szája rendes, bajusza kicsiny, szöke, ismertető jele: kissé hajlott.

Apatinban hétfőn reggel a Dunapart több öl szélességben beszakadt s a megyei utakra szánt cirka 400 meter kavicsot magával a Dunába zudította.

Bottka Sándorné b. földvári tanyai lakosnőnek m. hó 26-án virradóra a tanyája közelében a következő leírású lovat a legelőről ellopták, u. m. egy szürkés kanca, 10 éves, három lábára kesely, a hátán nyeregűrés folt, homloka egész fehér; egy pej, paripa, 15 éves, a bal szemére vak, az első labai térdbe meg vannak hajolva, bélyegtelen lovat; és egy 2 és fél éves, pej, csikót, homlokán csillag, az orra kesey.

Geresz János újszavci illetőségű cesléd, 1880. évben kiállított szolgálati cselédkönyvét elvesztette.

A Havi Boldogasszony szánta úti kápolnáján f. hó 9-én a helyi és a közelvidéki ájtatoskodók nagy részvétel mellett bucsút tartottak.

Kiss Győző, a 74 honvéd zászlóalj hadnagya, f. hó 12-én tartja esküvőjét Pacseron Horváth Izabella kisasszonnyal, csobajai Horváth Béla m. kir. honvéd alvezredes és neje Latinovits Flóra leányával.

A budapesti országos általános kiállítás látogatásának előmozdítása céljából a magyar vasutak valamennyi állomásain Budapestre szóló mérsékelt kiállítás menettérti jegyek adatnak ki 50 százalékos díjmérséklettel. 1. A magyar kir. államvasutak vonalain: minden hétfőn és csütörtökön a zimonyi, bródi, villányi és szabadkai vonalak állomásain. Az augusztus 15-iki és 20-iki ünnepek alkalmából pénteken, f. hó 14-én és szerdán, f. hó 19-én kéjmenetek rendeztetnek a szab. osztr.-magy. államvasut társaság valamennyi vonalának állomásairól Budapestre igen mérsékelt menetdíjak mellett. — Továbbá f. hó 14-én magyar vonalaink összes állomásairól (Budapest állomást kivéve) igen mérsékelt

menettérti jegyek Bécs osztr. államvasut pályaudvarra kerülnek kiadásra. — A menettérti jegyek 10 napi érvényességi tartammal, az elindulás napját beleértve, bírnak és a visszatárazásra a futár- és expressz vonatok kivételével bármely menetrendszerű vonaton használhatók. — Visszamenetkor az utazást tetszés szerint bármely állomáson a térti jegyek érvényességi tartamán belül, egyszer félbe lehet szakítani, mi mellett az utazó, mihelyt a vonatot elhagyja, azonnal az állomási főnöknél tartozik bemutatni jegyét, hogy az utazás felbeszakítását a jegyen előjegyezhesse.

Rutka Tivadar és Rosinszky Béla erdőfelügyelők Szegedről az erdő-állomány megvizsgálása és az erdők államosítása ügyében Ujvidékre érkeztek és onnan a megyébe tovább járnak szemleutak.

A szabadság-szoborra Bács Bodrogh megye közönségének összes adománya: 2673 firt 8 kr.

Magyar Bálint zentai adóvégrehajtott állomásától a polgármester elmozdította.

Temerinben Fernbach Bálint, Antal megyei nagybirtokos fia, szombaton hirtelen elhunyt. Hullája kedden reggelre Apatinba hozatik s ott a családi sírboltba helyeztetik.

Apatinban vasárnap éjjeli 12 és 1 óra között egy helybeli német suhanc, egy másik 18—20 éves kocsis-legényt bieskával annyira összeszurkált, hogy belei mind kiestek, a mellkas alsó végétől 3 nagy vágás volt látható, azonban a gyorsan jött orvosi segítségnek köszönhető, hogy a halál rögtön nem állt, mert kinjában beleit kezdé tépdésni, de ebben megakadályozták. Még most is önkívületi állapotban van s kevés remény van életben maradásához. A tettest néhány perc múlva a helybeli csendőrök elfogták s átadták a helybeli kir. járásbírósnak. — Rövid idő alatt ez már a második eset; egyáltalán a közbiztonság Apatinban igen veszélyes lábon áll, este 8 óra után becsületes ember nem járhat, mert 20—25-ös csoportba összeállva, meglesik az embert a sarkok mögött s véresre verve ott hagyják az utcán. (Világítsák ki a főbb utcákat, mindjárt bátor-ágosabb lesz a járás. Szerk.)

Dr. Brenner József szabadkai ügyvéd eljegyezte Décsi Eteleka kisasszonyt.

Zentán Reich és Wollner műlovgoló társulata f. hó 1-én kezdte meg előadásait.

Ujvidék város törvényhatósága f. hó 6-án tartott közgyűlésén a „szerb nemzeti szintársulat” számára az ingyen-telek elgyhangulag megszavazta (Szép; de Magyarországon csak egy nemzet van — a magyar. Szerk.)

A zombori kapitányi hivatalnál f. hó 25-éig terjedő határidőig egy gyalog rendőri állásra pályázat van hirdtve.

Theodorovits Sándor adatai postamester birtokán f. hó 1-én tűz ütött ki és nagymennyiségű gabonát hamvasztott el.

Milassin Ignác Szabadkán az ötödik gyógyszertárt megnyitotta.

Varga Károly volt zentai, majd ujvidéki és óbecsei csendőrőrsparancsnok Zentára ismét visszahelyeztetett.

Kormuth Lajos nyug. kincst. uradalmi ispán f. hó 4-én elhunyt Kis-Hagyessen 83 éves korában.

A torzai ifjuság az óvoda alap javára f. hó 12-én zártkörű táncvigalmat rendez.

Szabadkán jul. 30-án becsapott a villám a szt. Teréz egyház tornyába.

Egy tanárviselt ember elvállal a jelen tanév kezdetével kedvező feltételek mellett gymnasiumi tanulókat teljes ellátásra, — megjegyeztetik, hogy a teljes ellátáson kívül szellemi támogatásban is részesülnek. Bővebb felvilágosítást szíveségből e lap kiadóhivatala nyújt.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, egyetértőleg a m. kir. pénzügyminiszterrel, megadta Michels víverek ó palánki kenderáztató- és törő-gyára részére az 1881. évi XLIV. törvényekben biztosított kedvezményeket.

Mennyit fog a nap augusztusban? Augusztus 1-jén a nap 4 óra 40 perckor kelt és 7 óra 32 perckor nyugodott le, tehát a nap hossza 14 óra 52 perc volt. 31-én a nap 5 óra 19 perckor fog kelni és 6 óra 40 perckor lenyugodni, tehát a nap hossza 13 óra 21 perc lesz. Eszerint a nap augusztusban 1 óra 31 perccel fog, ellenben az éjszaka, mely 1-én 9 óra 8 perccel tartott s 31-én 10 óra 39 perc lesz, ugyanannyival nő.

Báth-Monostor határában valami hallucináló vén asszony egy nagy fa alatt csodaképet látott megjelenni s most a környékből processió száma jár oda a nép... Minden más megjegyzés helyét jó volna nézetünk szerint, ha az efféle jelenségeket első sorban az érdekelt községek lelkésze venné tudomásul s a népet a vallás és babona közti különbség megtételére figyelmeztetni hivatalos kötelességévé tétetnek. Utóvégre nem örülhetünk mint katolikusok annak, hogy egypár hiszékeny vén banya miatt mindenki jogot formálhasson vallásunk gúnyolására. És ennek csak a fentebbi úton lehet elejét venni.

Meghívó. Ó Becsén, 1885. évi augusztus hó 15-én nagybaldogasszony napján jótékony célra zártkörű táncvigalom rendeztetik, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Málik Vilmos elnök. Albrecht Árpád, Gortva Lázár, Gerber Károly, Grünbaum Pál, Kovács Ferenc, Obaleczky Hugó, Soós Gábor, Sabó Sándor, Szedressy Ödön, Szonomár Elek, Tripolszky Aladár. Személyijegy 80 kr., családjegy 1 firt 50 kr. Felülvezetéseksé köszönettel fogadtatnak. A tisztaságedelem egy ínségben szenvedő özvegy felszegélyezésére fordittatik. Kezdeté 8 órakor.

A szabadkai törvényszékhez a hivatalos lap aug. 4-iki kelettel egy bíró, egy jegyző, egy aljegyző, egy irnoki és egy díjas joggyakornoki állomásra hirdtet pályázatot az utolsó megjelenéstől számítandó két hét alatt.

Schön Samu 9183 firta becsült ingóságai f. év aug. hó 25-én Baján. elárvereztetnek.

Egri Róza, verbázi születésű, 18 éves hajadon varrónő, atyjának, Egri Jakab budapesti zenetanárnak lakásáról f. hó 5-én reggel eltávozott és azóta nyomtalanul eltűnt. A fiatal leány vagy öngyilkosságot követett el, vagy valamely bűnténynek esett áldozatul.

Ennyi bevezető élvezet után következett az összhangverseny, következésképp másokkal: 1. Kölesy „Hymnus”-a Erkel Ferentől. 2. „Schäffers Sonntaglied” Kreutzeről. 3. „Oseink emléke” Huber Károlytól. 4. „Nemzeti zászló” ugyanattól. 5. „Lob preiset” 6. „Király induló” Huber Károlytól. 7. „Szózat” Egressy Benitől.

Megfoghatatlan, hogy az apatiniak ezen valóban ritka élvezet iránt igen csekély érzéket tanúsítottak. A felsőbb népiskolának mintaszerű esinnal és izléssel hangversenyteremmel alakított udvarán jó nagy közönségre kiszámított padokban csak úgy kongott a gyér vendég. Pedig 100 dalart összetanulva, szabad éj alatt, hűvös nyári alkonyaton, kitünő zenétől kísérve hallgatni: valóban olyan ritka élvezet, hogy azért a nem műértőnek is lehet és kell, már pusztá ösztön után lelkesülnie.

A harmadik, negyedik és hatodik szám kiváló lelkesedést keltett, az utóbbit közkívánatra ismételni kellett. Ismételtén kifejezzük sajnálatunkat afflótól, hogy a ritka művelzetet olyan kevesen zsákmányolták ki. Már magában véve az a körülmény, hogy 25 év múlva ugyanaz az őz karmester dirigál egy nagy összkart, a ki mint fiatal ember az első hangjegyszeretet terjesztette egy derék községben, ez is elég vonzerőt gyakorolhatott volna. Egyébiránt az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy hallgatóság volt ott még kétszer akkora — mint utólag észrevettük — csak-hogy az iskola falai körül, az utcán... Pedig bent kellemesebb volt élvezni, ha nem is olcsóbb...

Ezen összhangversenyről a kis, de lelkes és nagy-részt műértő publikum magasztos hangulatban távozott, hogy az esti táncmulásáig le ne késsék.

Ez igen kedélyes hangulatban folyt reggeli 4 óráig. Az első négyest 58 pár táncolta. Szünóra alatt Lovich Kálmán hangulatos áldomást mondott az egy-let elnökére. A jelenvolt hölgyek névsora im következő:

Kisasszonyok: Alföldy Berta, Antreter Anna, Bártl Eteleka, Bácskai Hermína, Csinesek Zsófia, Darázs Mariska (Zombor), Glac Zsófia, Harlikovits Janka (Baja), Hasz Liska, Hesz Lenka, Hoffmann Gizella (Budapest), Inhoff nővérek, Juba Mariska (Ujvidék), Káspár Gizella, Kukula Amália (Zombor), Kompott Anna (Kernyaja), Marekovic Bella és Juliska (Szeged), Lovich Aranka (Zombor), Oláh Ida, Resch Eszter (Bács), Ritz Ella, Raile Katica (Kara-vukova), Schäffer Janka, Schüller Teréz, Tápay nővérek, Thim Anna (Zombor), Tuczakovits Liska, Trucz Emma (Zombor), Weidinger Anna (Baja), Wundszám nővérek (Zombor).

Urasszonyok: Abraham Sándorné, Apáti Józsefné (Küla), Ambrosné, Bácskai Antalné, Boldizsár Pálné, Csirics Henriette (Bogojeva), Denk Emilné (Zombor), Dombovic Mártonné, Dombovic Antalné, Dombovic Dávidné, Fausztné, Fleisch Adolfné, Gállich Péterné, Hausvirtné (Hódságh), Hoffmanné (Zombor), dr. Kék Lajosné, Káspárné, öz. Kasznerné (Bezán), Lánckorné, Lovich Kálmáné (Zombor), Milla Mártonné, Marekovicné (Szeged), Oláh Jánosné, Praeskéné, Reschné, Raichl Jánosné (Zombor), Raichl Nándorné, Rátay Tivadarné, Raile Antalné, Raile Lipótné (Kara-vukova), Raisz Sándorné (Zombor), Radoychich Lajosné, Ribiczey Béláné, dr. Schmausz Antalné, Schmausz Endréné (Zombor), Stipicsné (Zombor), Sugárné, Sinkóné, Topicsné (Zombor), Thimné (Zombor), dr. Weidmanné, Wiszolyiné (Pancsova), Szontagné.

Kialvás után következett a halpaprikás című nagy muri a Weinspitzen.

De itt már megszakad tudósításunk, mert a szerkesztőség jelen volt tagja 24 óránál hosszabb élvezeti robotra nem volt rávehető, a t. jubiláló egylet pedig a szerkesztőségnek meghívót nem küldött, hogy ex offo képviseltesse magát. Ezért ugyan — mint a fentiekből látható s mint a jubileumot megelőző híreinkből is kitevő, — nem haragszunk; de saját álláspontunk érdekében ki kell jelentenünk, hogy jogunk lett volna nekünk is anyiba venni a t. dalárdát és jubileumát, a mennyibe ők vettek minket.

Gazdasági levél Adáról.

Az aranka és irtása.

(Válasz sokaknak.)

Több felől azon megtszélő felhívásban részesültem, hogy irjam meg az illető kérdést tevő uraknak, hogy az arankát miként lehetne legcélszerűbben kiirtani a lucerna és here vetésekből, továbbá, hogy miként kelljen eljárni a tengeri besavanyítása körül legokosabban.

Miután a mellettem működő segédtanár éppen a legsürgősebb dologidőben lett áthelyezve ideiglenesen Nagyszentmiklóra az ottani földmives iskolához a beteg igazgató helyettesítésére — sok oldalú elfoglaltságom folytán lehetetlen volt azon több rendbeli szives levélre egész részletesen felelnem, habár hozzá is vagyok szokva, hogy Bács megyében a levelekre sok „művelt” uri ember nem szokott válaszolni. Megirtam azonban, hogy b. lapjában fogom közölni a kívánt dolgokat. Iparkodjanak tehát azt megszerezni; zárjel köze tévén, hogy „előfizetés útján”. Gondolva, hogy így kettős hasznót csinálók, s szivesebben közli szerkesztő ur is az ilyen prózai dolgokat, melyek bizony sok olvasójának vajmi kevés örömet okoznak, lévén hozzá szokva a világ, kiválólag a hölgy világ, inkább holmi idegizgató, rémes jelenetekhez, a mi felrzza a tepsőd idegeket „b. a kutya melegben”. Hála az Égnek, mi vagyunk az emberiség legboldogabb fiai, kik „künn a pusztán” élvezük a természet szépségeit, nagyszerű adományát s rettegjük olykor szeszélyes játkát.

Azonban térjünk a dologra, mert „az idő pénz” azt mondja az anglus s a vasárnap hamar elmúlik.

Hogy az arankát kiirtassuk vetéseinkből, arra nézve az első szabály az, hogy ne vegyünk olyan magot, a melyben aranka van; ne keressük az olcsó portékát; csak megbízható és tekintélyes cégtől vagy gazdától vásároljuk és vetés előtt hullassuk ritka szitán keresztül az egész mag mennyiséget; a mi áthull, az égettesék meg; mert az apró, parányi magvak között, feltehető, hogy az aranka magva is helyet foglal. Kapcsolatban ezzel, szükséges tudni azt is, hogy nem áll az, mint sokan hitték s jelenben is hi-

szik, hogy az arankát az időjárás, a szomszéd ellen-séges szeme vagy egyéb ilyen forma különlegességek idézik elő. Az aranka éppen olyan növény, mint akár-mely művelési növény, a mely virágzik, magzik és maga hasonlót terem. Sőt nagyon is bőven termő és bőven virágzó az aranka, úgy hogy egy nyáron át több generáción megy keresztül a szaporulat, a mi a tömeges elterjedés mellett bizonyít. Az aranka kikel, mielőtt magvát egy kis harmat, egy kis eső éri; karó gyökere van, mely hasonlít a répához, de a mely oly gyorsan, oly gyöngye, hogy a földből nem képes e káros növényt táplálni, hanem miután a lucernából vagy heréből élődo magja közvetlen ezek szomszédságában hullott el, a kikelő karó gyökér is iparkodik hozzá-férközni a lucernához, hogy abba szívó részecskéjét belemélyítse s azon nedvet, melyet a here vagy lucerna saját fejlődése és gyarapodására felhasználna, ő használja fel s ő szaporodjék a gazda kára és veszelmére. A szaporodás tényleg be is következik, miután egy nyáron ugyanazon mag többszörösen vi-rágzik és magzik, a mi megmagyarazza azon gyors szaporodást, mellyel e veszedelmes gyom egész hatá-rokat rémítget.

Ha már egyszer fellépett a baj, melynek mielőbbi felismerése kívánatos — azon területen a növényzetet, melyet az aranka ellepelt — le kell a földig vágni nemcsak, de azon túl is még legalább félölyire, úgy hogy inkább többet a jóból veszítsünk, mint csak egy parányit is a korból visszahagyjunk. A levágott rész-letet nagy óvatossággal felgereblyéljük s a legponto-sabbban lepedőbe rakva a tábláról elhordjuk, vigyáz-ván arra, hogy az egészről el ne hulljék csak egy parányi is. A kihordott ilyenmü gázt egy csomóba rakjuk s vagy elássuk, vagy jól beföldeljük.

Most a lekaszált föltra visszatérünk s éles ka-pákkal jó helyen felkapáljuk a földet s ismét a leg-nagyobb pontossággal eltávolítjuk a hulladékot s olyan helyre tesszük, a honnan többé sem a földre, sem a trágyatelepre nem kerül. Ily módon kiirtottuk az arankát, de azzal egyidejűleg — gondolni fogják töb-ben, hogy a lucernát is. Ez tévedés, a felporhanyított s megeretvált földet istállólével, mész vagy gipsz-porral bőven ellátjuk s egy rövid eső után a lucerna gyökere újra kihajt. Ha nem hajt ki, akkor be kell vetni, a mi onnan származik, ment lesz az arankától. Ez is nyereség; de újra vetésnek a legkritikább esetben lesz helye. Szoktak úgy is eljárni, hogy az egész földet behintik, a nélkül, hogy felkarabolták volna polyvával, ezt meglocsolják petrolummal s meggyújt-ják, gondolván, hogy így a kosz kitisztítható, de ez nem ér semmit, mert a földet annyira át nem lehet szenesíteni, hogy a rajta, vagy a benne lévő magvak elpusztuljanak. Ez tehát nem ajánlható.

Ugy is szoktak tenni, hogy az aranka-foltot kö-rül felássák, földdel a foltot behányják s várják, hogy majd keresztül búvik a lucerna, mely ha megtörténik, akkor átjön vele az aranka is, ha meg nem történik, akkor a lucerna kipusztul, de az aranka magja nem; hanem ha a földet elsőrjék helyéből s újra bevetjük lucernával a jelzett térséget, akkor felüti fejt az aranka is. És ilyenkor mondják el azt a gazdák, hogy nem ér a tiszta lucerna-mag semmit, én vetettem így és így, talán még az anyjuk a seprőt is kereszbe állította az ajtón s mégis tele lett a vetés arankával. Hogy mennyit ér az ily beszéd, azt fejtegetni feles-leges.

Az az eljárás, melyet ajánlottam, a legbiztosabb, de legfáradtságosabb is.

Ha azonban kénytelen a gazda olyan takarmányt feleltetni, melyben biztosan tudja, hogy aranka van és mégsem óhajtja, hogy az aranka földjén elterjedjen a kihordott trágya által; hogy tehát ilyen esetben mi-ként cselekedjék, arról majd legközelebb, mikor megint vasárnap lesz. Addig talán a kérdezősködő előfizetők is berukkolnak s szaporítván a lap jóvedelmét, szer-kesztő ur nem lesz idegenkedő bő (?) jóvedelmi for-rását arra használni fel, hogy az ottani magvizsgáló állomás hasznos és életrevaló működése bebizonyítás-sék s a gazdák által tényleg igénybe is vétessék.

Szabanya Bertalan,
igazg.-tanár.

Ujvidéken, 1885. aug. 6.

Nagy örömmel állapíthatom meg azon körülményt, hogy a helyben megjelenő „Bács-Bodrogher Presse” c. hetilap, a hazafiságot áthatva, lelkes cik-keket közöl, ez által megmutatja, hogy Ujvidéken a német ajku polgárok a haza hű rendületlen fiai s hogy csakis egyik csekély, semmit nem számító része a pol-gároknak a „grossdeutsche Idee” uszályvivője.

F. évi 31-ik számában nevezett lap vezércikkben „Nationale Sprache und nationaler Geist” (nemzeti nyelv és nemzeti szellem) címmel fényes bizonyítványt ad lelkes hazafiságáról. Nem lesz tán érdektelen, ha e cikket, habár csak kivonatban is, ezuttal közlöm.

Legelőbb örömet fejezi ki cikkirő a felett, hogy széles Magyarországon, sőt azon vidékeken is, hol eddig erre nézve kedvező szellő nem lengedett, a magyar nyelv, mint a nemzeti szellem edénye, fejlesztetik, ápolatik és terjesztetik. A magyar nyelv ter-jesztésére egyletek alakítottak, a tanítók az iskolá-ban buzgón azon fáradoznak, miszerint a gyermekek az állam nyelvét megtanulják, mi által teljes elisme-rést érdemelnek. Az ifjuságé a jövő, az ifjuság kell, hogy a hazafiság szent szellemével áthatva legyen, hogy ez által mindenki Szt.-István országában a ma-gyar nyelvet beszélje.

A nép egyessége csakis úgy képzelhető, ha egy szilárd szalag az összes polgárokat átöleli, ha a nép egyeteme egy szellemben gondolkodik. Ezen szalag nem más, mint az állam nyelve; ebben fekszik a haza-fiság gyémántja.

Jólétünk alapfeltétele az ország nyelvének egye-sítettése. Aki Magyarországot szereti, kinek szive na-zájáért dobog, annak a magyar nyelvet ápolnia kell, mint oly kincset, melynek őrizetében lankadnia senki-nek sem szabad. Naponta kiki abban győződjék meg, hogy az, ki magyar levegőt szí, kinek lába Magyar-ország szent földét tapossa, a magyar nyelvnek hű apostola legyen. Erőnk legnagyobb gyökere nemze-tünk nyelvében rejlik. A külvilág izgágái ellen leg-erőteljesebb védőöltésünk a magyar nyelv. Azért mint

legdrágább javunkat ápoljuk s mint legszebb öröksé-get engedjük ezt át egykoron gyermekeinknek és uno-káinknak.

Szomorú idők voltak, midőn külfatalmak nyel-vünket elnyomták és üldözték. S dacára e nyomásoknak s üzemeknek, terjedt nyelvünk, mert geniusa elég erős volt a gyűlölettel és zsarnokokkal vívni és a harcban a győzedelmes teret elfoglalni. De még sok van hátra. A nemzedék egy nagyobb része nem lehe-tett oly szerencsés, a magyar nyelvet gyermek vagy ifju korában elsajátítani. Az ifjuságban azonban pró-fétákat és apostolokat keresni kell. Az ifjuságnak a nyelv iránt lelkesülnie kell, a gyermek szívébe a ha-zafias lelkesültség magvát hintsük, hogy a mag ki-eljen és pompás gyümölcsöt hozzon. Akkor leend jó-vönk, akkor a győzelem napja reánk világít.

De meg a nagyok se tegyék össze kezüket, ne-kük lankadatlanul a nyelvterjesztő egyletek képződé-sén és terjesztésén kell munkálkodniok. Szabadon és lelkesítve munkálkodjanak oly körökben, hol ily egy-letek szerveztetését várva várják.

Azon nagy hódítások, melyekkel az erdélyi ma-gyar nyelv-terjesztő egylet most már számolhat, kell, hogy a magyar szellem és nyelv barátjait tette kész-tesse és kell, hogy különösen Bács-Bodrogh megye hazafiai utánzásra lelkesítse s lehet, hogy a jelszó: „Előre!” mindenütt hangoztatni fog.

Ez rövid kivonatban a vezércikk tartalma s nem hiszem, hogy indiskretiót követelek el akkor, midőn ki-nyilatkozatom, hogy e cikk írója Fuchs Károly jeles publicistánk.

Ily lap, mely a hazafiság szent szellemében mű-ködik, melynek jellegje „hazafiság”, megérdemli, hogy pártoltassék annál is inkább, mi-án itt Ujvidéken oly egyének foglalnak tért, kik a német ajku polgá-rokat a „Deutsche Schulvereine” tendenciához édes-getni szeretnék. S ezen egyének a lapokba is írnak, sőt lapokat is kiadnak. m. pl. az „Ungarische Schulzeitung” és még más „Zeitung” is. S a mennyiben ezen pan-germánok izgágája árthatna, annál többet használ egy oly lap, mely a népet felvilágosítja, mely a népet lelkesíti a magyar állameszmé iránt, mely magyaro-kat teremteni képes.

Pártoljuk tehát a „Bács-Bodrogher Presse”-t, pártoljuk szellemileg, de pártoljuk anyagilag is.

Mondhatom, hogy a lap felt körülírt cikke Ujvidéken nagy lelkesedést szült, kiválólag a német ajku polgárok között s ha itt helyt sikerülend, magyar-nyelv-terjesztő egyletet létesíteni, úgy abban a „Bács-Bodrogher Presse”-nek nagy érdeme leend.

Városi képviselő testületünk ma gyűlést tartott. Egy kis harc fejlődött ki a felett, hogy az ugynevez-tett „Hán” tér a szerb nemzeti (?) szintársulatnak ingyen átengedtessek. Igen helyesen szóltak fel azok, kik az állameszme fogalmát értik, az ellen, hogy szerb „nemzeti” szintársulat Magyarországon nem létezhetik, hol lehet itt Magyarhonban „szerb nemzeti” szintársulat? Szerb szintársulat lehet, de nemzeti csakis magyar lehet, mert itt csakis egy a nemzet. A felszólalók, számszerint 5, leszavaztattak és a tér sine cura a fent című társulatnak átengedetett.

Miután a városi mérnöki állomás két ízben ki-volt írva s pályázó nem jelentkezett, úgy városunk atyái elhatározták, miszerint a mérnöki állomás 1200 firt fizetéssel és 150 firt lakb-rral szerveztessék.

Dalárdánk az apatini dalárúnepevény testületi-leg akart résztvenni, de bekövetkezett események azt lehetetlenné teszik s így csak küldöttségileg képvisel-teni magát. A küldöttség tagjai: Rechnitzer János elnök, Kaltner János alapító tag, Fischer X. Ferenc, Kaiser Gyula és Siegmund Károly működő tagok.

Ó-Becse, 1885. aug. 8-án.

Mult évben a városába bal oldala után terjedő néhány boltot törtek fel vakmerő tolvajok. Mult éj-szaka az összhang kedvéért a jobb oldalon túl a temp-lom, meg a fúteában levő néhány bolt lett a vak-merő cselekmény áldozata, ezek közt a posta- és táv-írdahivatal is. Nevezetes a dologban az, hogy egy üveges-boltot, a csendőr-laktanyának közvetlenül át-ellenében levőt, törtek fel. Ettől a posta- és táv-írdahivatal épület 5 ik ház, a laktanyától 3-ik házban levő nagy vegyeskereskedés, a majdnem a piacon levő egy-két bolt, a nagyvendéglő mellett levő nagy emeletes ház-ban egy üres bolt ajtaja betörtvén, a plafont kezd-ték nyitogatni s hogy mily kényelmesen dolgozhattak, kiténik onnan, hogy a plafonból már meglehetősen meny-nységű anyagot volt alkalmuk kiszedegetni; való-szerűleg ezen úton szándékoztán az emeletbe hatolni, ugyan e házban egy lisztes-boltot törtek fel.

Rendőrbiztosunk — legnagyobb szerencsétlenség-ünkre — 20 napi szabadságát kezdette meg és így nincs itthon, illetve a büntény elkövetése alkalmával nem volt itthon, mert ha itthon van, a szerencsétlenség valószínűleg meg nem történik.

Eddig még az elrablott összegekről mi hiteleset sem hallani.

Felelős őrség! rendőrség! hol töltöttétek az időt azalatt, míg a kényelmes fosztogatás tartott? A kir-csendőrséget mulasztással vádolni nem lehet, mert az az egy két szál csendőr, kisegítve honvéddel, annyira el van a határban foglalva, hogy a községben nemis örködhettek, hanem igenis terheli a rendőrséget, no meg a felelős öröket. Igaz ugyan, hogy az utóbbiak a kárt megtéríteni tartoznak és így azt mondhatják, hogy senkinek semmi köze az ő mulasztásaikhoz, ha kár van, majd fizetnek ők. Igen ám, de az ő mulasz-tásaik folytán olyan kár is származhatik, a mit a vil-ág minden felelős őrsége összevéve sem téríthet meg, például megtörténhetik, hogy valakit agyon is íthet-nek ily alkalommal, ki téríti itt meg a kárt? De meg anyagilag is oly nagy kár támadhat, hogy azt a fe-lelős örök biztosítéka és összes vagyonából pótolni nem lehet.

A mult évi rablásnak is semmi nyoma, azóta legalább nem hallani, hogy a vizsgálat eredményre vezetett volna. Akkor is a legnagyobb kényelemmel töltötték a tolvajok kedvüket. Most szintén. Mi lesz ennek a vége? Ha nyári időben ilyen dolog történik, mire lehet kilátásunk a téli időben, zord éjszakákon? Csak a legnagyobb szigor és erélyes eljárás segíthet e bajon, ami hogy megtörténjék, méltán elvárhatjuk.

gyermeteg, szent félelemmel, míg végre ismét ő szegte meg a csendet és reszketeg hangon kérdezte: — Mért nem jön hozzánk? — E kérdésre meg éppen nem tudtam felelni. Csak megfogtam kis kezét s egy tekintettel, melyben a legmélyebb megbánás és szótlan bizalom tükröződött vissza — bocsánatot kértem tőle. De már akkor, — hogy hogy nem — összeérték ajkaink s megcsókoltuk egymást úgy, mint akik azt — sohasem tanulták. A boldog gyermekkor első szent csókja volt ez, melyben még a szív nem tud egyebet, mint — szeretni. Azóta aztán többször csókoltuk meg egymást, de egyik sem volt oly édes, mint az első. Multak napok néha s én nem láthattam, mi nagyon rosszul esett. Felmásztam ilyenkor az udvarban levő nagy eperfára és úgy néztem át a szomszéd udvarba s kerestem szememmel kedves alakját. Nem találtam sehol, soha. Egy nap aztán értésekre esett a szomorú hír, hogy szülei elutaztak a városból és elvitték „öt“ is magukkal. Azóta tán „öt“ is nagy lány lett, de bizonyára nem felejtette el az első — csókot.

Belőlem meg lassanként „nagy diák“ lett. Kezdem fogalmat szerezni a declinációról; s a klasszikus latin légkörben egészen megváltoztam. Most meg már a normalisták szédelegtek alattam képzelhetetlen mélységben és nem tudtam fölfogni, hogy lehettem én valamikor normalista. Nominativusban mondtam meg „becses“ nevemet a szabónak, genitivusban kérdeztem meg: „hát ez a szép kis lány kinek a szeretője?“ Dativusban kértem tőle csókot (mihl). Accusativusban ígért a tanárom szekundát, Vocativusban kiáltottam föl, mikor apám elvert érte s Ablativusban távolodtam mindinkább a grammatikától. Aztán részt vettem J. Caesar gall. hadjárataiban, Corn. N utján végig komaságot kötöttem a nagy emberekkel s mire Horáciusig jutottam, meguntam jól a syntaxist meg a conjunctiot és kezdtem más valamit „hajtogatni“. Énekelvén hozzá, hol szólóban, hol karban a megfelelő szöveget: „Hajtogassuk a kancsókat“ stb. (No hát a kvaterka is megjárta.) Az az „isteni ital“ első tekintévével megígért és már-már féltem, hogy ő lesz harmadik (és utolsó) ideálom, de a végzett más-ként akarta. S én már akkor tudtam, hogy a „végzet“ nagy úr, olyan nagy, hogy még egy gimnazistának sem pardoníroz. Mondom, mind jobb barátságot kötöttem avval az „isteni itallal“, elregéltem neki boldogtalan szerelmeimet; ő csak biztatott, hogy meséljek, őt ez nagyon érdekli és — no ha már másképpen nem segíthetek a bajomon — följajánlja segítségét, hogy majd így kettecskén csak túludunk a szomorúkodáson. Ugy is lett. Elkezdett aztán tanácsokat osztogatni, közölte velem eszméit, melyeket én fölségeseznek találtam. Fölvitte olykor képzeletemet a legmagasabb régiókba, oly magasra, honnét a földet alig láthattam; egypárszor földhöz teremtett, mondván, hogy ő nem is szereti az olyan barátot, aki néha-néha nem megy vele birokra, (hol persze mindig más húzza a rövidet). Anyyira, míg kezdtem érezni, hogy lényem egészen átváltozott. Kezdt nekem a holdvilág nagyon szépen sütni s kezdtem az eget drótostónak nézni, aki a hátán cipeli a fényes bádogtányérokat és szegeket, miknek a feje lefelé világít. Olykor olykor elkialtja magát, hogy csak úgy dörög és rázza le subájáról a vizet szemtel-n módon a mi nyakunkba. Aztán a virágok nagyon kezdtek nekem tetszeni, reggelként szerettem nézegetni, hogy megizzadt a föld sebes forgásában; szerettem hallani, hogy „nyög“ a gerlice, meg az alkonyi szellő — egyszerűval kezdtem észrevenni, hogy költő lettem. Egy gyászos emlékü napon csakugyan vajdúni kezdtem, s megírtam „A harmat sóhaját“. Időközben a zongorán is annyira vittem, hogy eljásztam a „Szűz imáját“ meg a „Balaton háborgását“. Ez mind nagyon ápolta a poétai vénát. Egyszer meghívtak valami mulatságra, hol több szép hölgy is volt jelen s nekem zongoráznom kellett. Mi természetesebb, hogy nekem valamelyik lányba be kellett szeretnem. (s ezt nem azért, hogy harmadik ideálról is irhassak, hanem a költő magasabb rendeltetésénél fogva) s megtudnom mi az ő nőtája? Eljászottam és újra eljászottam. Viszonzásul ő rám kacsintott és újra rám kacsintott. No már most, lehet ezt kiállani újra rákacsintott minden „Hozzá“ című óda nélkül? Nem, ezt nem lehet. Megírtam másnap a „Hozzá“ című költeményt s beküldtem a „Karattyó és Vidéke“ tek. szerkesztőjének. Az megbotránkozott rajta, hogy merem annyira isteníteni azt a gyönyörű halandót? (Hogy t. i. megrabolta volna a mennybeli üdvösséget és azt tartogatja a szívében. Már most akié a szív, azé az üdvösség. Nemde logikus? ha!)

De hát a szerkesztők a legprózaibb emberek! Kijavítottam a kedvéért így: hogy az ég rabolta el az ő szívet és vele minden üdvösséget, azért ostromlom hát az eget! Ez sem tetszett neki! Harmadnap — maacskenét a szerkesztőnek! Akkor meg mivel főzött le az a haszontalan ember. Elkialtotta magát a szobában: „Óhó, ez Füstfelleghy Ademar lantja, ezt meghallgatjuk!“ (T. i. ez volt a költői nevem)

Tessék ezt a gyalázatot elképzelni! Az én lyrámat maacskenéhez hasonlította, és olyanhoz pedig, mint a milyen az volt. Ez még mind hagyján. Később esik értesemre, hogy az ideálom, kinek „Hozzá“ című versemet ajánlottam, ugyanott lakik és meg volt győződve róla, hogy a megistáltatás neki szólt. Most meg éppen oda lettem. Megfogadtam, hogy nem írok többé soha verset. De hát az ifjú könnyelműség; a véna, az ihlettség! Ezek mind föllázadtak ellenem és kényszerítettek továbbra is zengedezni, valamint a madárkát a pezdülő tavasz. Irtam tehát tovább is és írok mostanáig.

Azóta nagy metamorfózisokon mentem keresztül. Fölcsaptam filozófrnek. Milyen föléges hivatás. Egy protekciós csicsóné-kifli mellett boncolgatni az aesthetikát, sorra ölelgetni a költők szellemeit és koplalni — dicsőségből. Ah! ti nem tudjátok mi az. Filozófrnek lenni! Martyromságból dacolni a fátummal és aske-sisképen gyakorolni magát az önmegtartóztatás és megelégedés virtusaiban!

Ezen a pályán esett meg rajtam a skandalum, hogy szerelmes lett — belém valaki.

Hát hiszen ez nem is oly nagy baj, hanem a negyedik „ideál“ varróleány volt. Milyen összeillő rang, isteni küldetés. Egy filozófr és egy varróleány. Az „ideál“ megfoltozta a nadrágot és haris-

nyát köt a szerelmesnek! Megosztani a 15 kros kis pörköltet és amellet szeméi lángjában pörköldödni; megterhelni a gyomrot szépművészetekkel és kosztra járni a — holdsugarakhoz.

Pedig ő szeretett engem, lelke teljes hevével. Biztosított, hogyha netalán megszárt volna szívemet és az vérzik bele, viszszerelme, éles ollójával fog rá szabni flastromot. En megköszöntem szépen. Megmondtam végre neki, hogy az én szívem már másé, az el van jegyezve az aesthetikával és hiába minden! Ő ne várjon a lakodalomig — a doktorátusig, addig ő elhervad. Most — amint értesültem — egy jól hizott hentesnek felesége. Búcsúzó levelemben megnyugtattam, hogy valahányszor esténként eteti a malacait és elmereng azok józú falatozásán — át-átjárja lelkét a boldog multnak fuvalma és — rám gondol. Aldassék az ő neve!

Időközben kezdtem reálisabban gondolkozni és — köpenyegét forgattam. Átmentem a jogászokhoz. No azok nagyon megörültek rajta! Holdsugár és korpus juris! Csináltam aztán hamarjában egy haupttreffert, amiért megborszemjankóztak. Ugy kell neki. Jogász létére ódat farag! Pedig hiába, nekem csak egy igazi és örökké hü ideálom van és marad a — Múza! Hogy ő szeret-e engem, azt nem tudom, tán bevallja egyszer; de hogy én őt szeretem, az oly bizonyos, mint hogy kétszer kettő négy!

De gyermek jó s pityeregve szól: »A... azt mondta a mama, Jőjjen le és mondjam meg, hogy Jőjjen fel már a papa.« — »Hordod magad te rossz gyerek, Mert rögtön meglegyintelek!« Mond és marad nyugodtan.

De ime: más gyerek is jó, S megáll odafenn sírva: »Papám, papám, hát jőjjen már! Hiszen a mama hívja.« — »Ebadta kölyke, nem mondom, Hogy van még itt egy kis dolgom!« Kiált s marad nyugodtan.

De asszony jó most seprővel: »No, jösz-e már te kanta?!« — »Asszony jó?! hah, nem tűrhetem!!« Ordít s tűnik nyugalma. Csapot ragad és felrobug, S lesz szörnyű egy kuruc-dolog! S míg el nem dől nincs nyugalma.

Fritser Antal.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS. Laputalajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Bérbe adandó ház.

Szelencse városrészben nagys. Széchényi József kir. törvényszéki elnök ur szomszédságában, bástya-utca 41. sz. alatti ház folyó évi november hó 1-től haszonbérbe adandó, esetleg el is adó. 3-1

Árverési hirdetmény.

Méltóságos idős Perczel Miklós borsódi birtokán f. évi augusztus hó 30-án nyilvános árverésen a legutóbb ígérőknek az alább kitüntetett tárgyak eladandók lesznek:

1-ör. Egy 8 lóerejű Clayton és Schuttleworth-féle jó karban levő gőzcséplő, egy kettős járatú gőzmalom.

2-ör. Beerni-faj fejőstenek, borjúk, magyar ökrök és kis-jenei sertések.

3-ör. Minden a gazdasághoz szükséges gépek, szekerek.

Borsód, 1885. évi július hó 26-án.

Antunovits János, gazdatiszt.

8-4

8-4

öröksé-
és uno-
ak nyelv-
ásoknak
usa elég
ni és a
még sok
em lehe-
ek vagy
ban pró-
ágnak a
de a ha-
mag ki-
end jöt-
ket, ne-
képződő-
adon és
ily egy-
élyi ma-
t, kell,
tre kész-
megye
jelszó:
a s nem
időn ki-
oly jeles
ben mű-
li, hogy
vidéken
polgá-
oz édes-
nak, sőt
zeitung“
en pan-
nál egy
a népet
agyaro-
resse“-t,
is.
t cikke
a német
magyar-
„Bács-
tartott.
gyneve-
ulatnak
el azok,
hogy
an nem
emzeti“
nemzet.
és a tér-
tt.
zben ki-
árosunk
és 1200
s.
estületi-
yek azt
épvisel-
Fénel
Ferenc,
gok.
r. l.
Sán.
terjedő
Mult éj-
a temp-
és vak-
és táv-
gy egy
enül át-
távirda-
ő nagy-
egy-két
tes házt-
zhattak,
s meny-
; való-
hatolni,
sétlenség-
és így
almával
acséltlen-
hiteleset
s az időt
A kir.
mert az
anyyira
en nem
éget, ne
adhatják,
choz, ha
mulasz-
mit a vi-
het meg,
is üthet-
De meg
azt a fe-
pótolni
na, azóta
edmyre
yelemmel
Mi lesz
történi,
zakákon?
segíthet
árhatjuk.

Hogy nálunk nincs aki parancsolni tudjon, az régi dolog. Miért nem történnék ilyenek Szt. Tamáson, Petrovosczellón? Azért, mert ott Ivanics Sándor a rendőrbiztos s a hol ő az, ott nem szabad semmiféle lopásnak történnie Igaz, hogy ő nemis traktálja a néha napján keze ügyébe eső jó madarat kávéval vagy más ilyenfélével, hanem szigorúan — a törvény korlátai között — elbárik vele. Azért számtalanszor óhajtottuk, vajha nálunk is Ivanics Sándor volna a rendőre, akkor elmondhatnók, hogy van rendőrségünk, így azonban határozottan mondhatjuk, hogy nincs, e szerint mi e tekintetben egészen árván vagyunk, és most tűrni vagyunk kénytelenek azt, hogy a tolvajok egész kényelemmel gyakorolják mesterségüket a legnyilvánosabb helyeken. Ma holnap megérjük, hogy nappal sem leszünk e tekintetben biztonságban. Mit ér nekünk a rendőrség, ha azt mind-műtt ott látjuk, csak ott nem, a hol kell? Mit érnek a felelős öregek, ha a helyett, hogy az utcákon cirkálnának, szikvizet bor mellett korsómbákban töltik az éjjeleket?

Ideje volna már egyszer ez állapotoknak véget vetni, mert megérjük meg, hogy Ő-Becse lesz a tolvajok Eldorádója és biztos menhelye s még azt a csúfot is megtehetik, hogy rendőreinket és felelős öreinket ellopják, a mivel ugyan nem sokat vesztenénk, de községünket a nagy világ előtt, mint egyetlent e nemből tüntetnék fel.

Bezzeg lótnak futnak a rendnek hivatott örei, vizsgáltnak, bámulnának, kombinálnak, szaglásztnak, csak-hogy már most késő a dolog, a mennyiben a megtörténtet meg nem történné tenni nem lehet.

Jőjj el Ivanics Sándor és nyugtass meg bennünket. r. l.

IDEÁLOK.

Nem azt kell ám ebből kiolvasni, tisztelt írástudó publikum, hogy én ide álok, dobra óhajtván verni tíz krajcáros panorámahős-képen, szellemi kinésem: hanem — a mint a betűkből ki lehet olvasni — ideálokról akar szólni az ének. Mikor az ember már afféle kamasz korban van, hogy kijárt vagy 17-18 iskola évet, kezdve az óvodától a második-harmadéves jogászágig, — elért egy bizonyos stádiumot, melyből jól esik visszatekinteni az elmúlt időkre, honnét „ők“, szívünknek egy-egy aerában birtokosai, vagy bitorló mosolyognak felénk. Valamiképen, a ki összeadást visz véghez és meghuzza a vonalat, mely alá a „summa summam“ kerül, áttekinti még egyszer a numerusokat, hogy híven leírhasa az igazságot, a mit a számok diktálnak neki: azonképen én is állván egy ilyen vonalnak a határán s átmenvén az ifjúkorból a férfikorba — összegezni szeretném még egyszer az élményeket, melyek kedélyemnek mostani állapót megérelték.

Kezdem pedig — a mint illik — az első ideálom, a gyermek-bálok hősnőjén. Szerettem én már hátul-gombolós koromban a lányokat és neveztem őket tisztesség-tudással „kis néniknek“. Hirdették egy szép napon, hogy bál lesz, ha eső nem lesz. Ha nem lesz, léssen; ha léssen, nem léssen. Rajta hát abécés legénység, mutasd meg, ki ember a gáton. Zsebpénz gyanánt 10 meg 10, összesen 20 krajcár állapították meg a felső fórumon, melynek egyik fele a belépti díj, másik felét szabad „elmulatni“ vagy — eldorbézolni. Remegő kebellet vártuk a zene megszólulását, nem mintha a dallamban akartunk volna gyönyörködni, őh dehogyan. Vártuk, mikor adják meg a jelt, a melyre kiki odairamodjék „ideáljához“ és megkezdje a táncot. Végre elhangzik a taps; az én lábaim gyökeret vernek, nem merek fölkérni senkit; hanem iparkodom a tömkelegben elveszni minden halandó szeme előtt. A „rendezés“ megsokallja a dolgot és odaránt egy „kis nénihez“ rámparancsolván a drákói statutumot, hogy most már lejtsek vele, ahogy tudok. Lejtettem is aztán isten-igazában, de lejtette velem bájos táncosnőm is, ki akkor először volt bálban és avatott föl „kis nagy-lánnyá“. Ha akkoriban viseltem volna az életcsapások ama rettenetes egyikét, miket a Lexikonokban „tyúkszem“ néven keresztelek el, bizony, hogy ő lett volna első és utolsó „ideálom“. És detto megfordítva. Másodszor „ő“ kért fel, de én kosarat adtam neki; gondolván, hogy így megmenekülök az örjögő bachanaliból. De őh fátum „ő“ másodszor, harmadszor is fölkér és kényszerülve voltam egészen „átadni“ magamat a helyzet kényszerűségének s kis karjai szorítását érezni, mint ama fiók-hordó érzi az a broncosok szorítását, melyet napjában ötször hatszor idestova gurítanak a lépcsőn. Máskor aztán ha 20 krajcárt kaptam a bálra, várhatott az én kis ideálom, elmentem biz én bombont, vagy „klikkert“ venni rajta, minden szivszorulás és göres nélkül. Ez volt az első „ideál“ története; elég bús történet biz ez.

Következett a normalista kor, melynek jellegét az elől-hátul és mindenfelől légmentesen zárt nadrágon kívül az a büszke öntudat is képezi, mellyel olyankor az óvoda falai közt sínlődő, degredált apróságra tekintünk. Milyen szédítő magasságból néztünk az ártatlan csoportra, mely a tudatlanság sötét éjjelemben tapogatódzva, hitelt adott a mamák mondásának, hogy „ha jó leszel, hoz a „krisztkindli“ neked is valamit“. Oh elfogultság, szellemi rabszolgaság!

Ti csak az uszonánának tudtok még örülni, menyire hátramaradtatok tőlünk, kikben a gyomron kívül nemesebb szervek is kezdtek élettelt adni magukról s kik már örülni tudtunk, ha „öt“ láthattuk és még „elpróltatás“ esetében is balzsamot csepegtett sebinkre, a remény, hogy hisz közeleg a négy óra, s mi hazakisérhetjük „öt“ az iskolából. Ti nem ismertek ezt az örömet. Volt nekem egy kis szomszédnőm. Én jártam a harmadik osztályba, „ő“ a másodikba. Iskola után kiálltunk a kapuba és csókolni sodikba. Iskola után egymásnak tudtára, hogy rovaló gesztusokkal adtuk egymásnak tudtára, hogy rovaló kacsérán hivogattott kezeskéjével, majd elbújt a kapu szárnya mögé; majd előjött, a barátságunk mind biztatóbb jelével arcán. En csak mégse mertem közeledni. Ha rá gondoltam első gimnazista koromban e hallatlan, fértatlan gyávaságra, ha rá gondoltam a szégyenre, hogy „ő“ alázta meg magát és jött hozzám, — pir égette arcomat és nem tudtam magamnak megbocsátani. Pedig úgy volt, „ő“ jött hozzám. Eleinte nem mertünk egymáshoz szólni, csak néztük egymást

nyát köt a szerelmesnek! Megosztani a 15 kros kis pörköltet és amellet szeméi lángjában pörköldödni; megterhelni a gyomrot szépművészetekkel és kosztra járni a — holdsugarakhoz.

Pedig ő szeretett engem, lelke teljes hevével. Biztosított, hogyha netalán megszárt volna szívemet és az vérzik bele, viszszerelme, éles ollójával fog rá szabni flastromot. En megköszöntem szépen. Megmondtam végre neki, hogy az én szívem már másé, az el van jegyezve az aesthetikával és hiába minden! Ő ne várjon a lakodalomig — a doktorátusig, addig ő elhervad. Most — amint értesültem — egy jól hizott hentesnek felesége. Búcsúzó levelemben megnyugtattam, hogy valahányszor esténként eteti a malacait és elmereng azok józú falatozásán — át-átjárja lelkét a boldog multnak fuvalma és — rám gondol. Aldassék az ő neve!

Időközben kezdtem reálisabban gondolkozni és — köpenyegét forgattam. Átmentem a jogászokhoz. No azok nagyon megörültek rajta! Holdsugár és korpus juris! Csináltam aztán hamarjában egy haupttreffert, amiért megborszemjankóztak. Ugy kell neki. Jogász létére ódat farag! Pedig hiába, nekem csak egy igazi és örökké hü ideálom van és marad a — Múza! Hogy ő szeret-e engem, azt nem tudom, tán bevallja egyszer; de hogy én őt szeretem, az oly bizonyos, mint hogy kétszer kettő négy!

A kántor.

Ki áll amott, a hordónál,
A pince lépcsők alján,
S körültekint negédesen,
Kezében kancsót tartván?
A kántor ő, a hős legény,
Reá most szükség nem levén,
Leszálla im' nyugodni.

De gyermek jó s pityeregve szól:
»A... azt mondta a mama,
Jőjjen le és mondjam meg, hogy
Jőjjen fel már a papa.«
— »Hordod magad te rossz gyerek,
Mert rögtön meglegyintelek!«
Mond és marad nyugodtan.

De ime: más gyerek is jó,
S megáll odafenn sírva:
»Papám, papám, hát jőjjen már!
Hiszen a mama hívja.«
— »Ebadta kölyke, nem mondom,
Hogy van még itt egy kis dolgom!«
Kiált s marad nyugodtan.

De asszony jó most seprővel:
»No, jösz-e már te kanta?!«
— »Asszony jó?! hah, nem tűrhetem!!«
Ordít s tűnik nyugalma.
Csapot ragad és felrobug,
S lesz szörnyű egy kuruc-dolog!
S míg el nem dől nincs nyugalma.

Fritser Antal.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laputalajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Bérbe adandó ház.

Szelencse városrészben nagys. Széchényi József kir. törvényszéki elnök ur szomszédságában, bástya-utca 41. sz. alatti ház folyó évi november hó 1-től haszonbérbe adandó, esetleg el is adó. 3-1

Árverési hirdetmény.

Méltóságos idős Perczel Miklós borsódi birtokán f. évi augusztus hó 30-án nyilvános árverésen a legutóbb ígérőknek az alább kitüntetett tárgyak eladandók lesznek:

1-ör. Egy 8 lóerejű Clayton és Schuttleworth-féle jó karban levő gőzcséplő, egy kettős járatú gőzmalom.

2-ör. Beerni-faj fejőstenek, borjúk, magyar ökrök és kis-jenei sertések.

3-ör. Minden a gazdasághoz szükséges gépek, szekerek.

Borsód, 1885. évi július hó 26-án.

Antunovits János, gazdatiszt.

8-4

Értesítés.

Értesitem rokonaim és barátaimat, hogy nőm szül. Schipke Nina f. évi aug. hó 6-án szerencsésen egy erős és egészséges fiu gyermeket szült.

Anya és fiu a legjobb egészségnek örvend.

Budapest, 1885. aug. 7-én.

Wünsch Róbert,

cementtechnikus és építési vállalkozó.

Pályázat.

Prigl.-Szt.-Iván községe alelemi népiskolájánál elhalálozás következtében megüresedett tanítónői állomásra ezennel pályázat hirdetik.

Évi fizetés 450 frt készpénz és 5 öl kemény hasábfá — 50 frt; ezenfelül 2 szoba, 1 konyha, pince, élés- és fakamarából álló szabad lakás. A megválasztott tanítónő tartozik mind a köznapi, mind pedig az ismétlő iskola, egy az iskolaszék által meghatározandó osztályában a törvényben előirt tantárgyakat a miniszt. tervvel egyezően, és ezenkívül a 4-6 osztályban a közönséges női kézimunkákat tanítani, mely tanítás azonban külön nem díjazatik. Tannyelv német és magyar. Pályázók felkértek törvényszabta módon felszerelt folyamodványait a helybeli községi iskolaszékhez augusztus 27-ig beküldeni.

Prigl.-Szt.-Iván, 1885. évi július hó 28-án.

3-3

Az iskolaszék.

Ház bérbeadás.

A zombori I. temetkezési egylet tulajdonát képező **lakház** (Rókus-utca 62. sz.), melyben 3 szoba, beüvegezett folyosó, egy konyha, pince, padlás és felszer van, három évre haszonbérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni az egylet irodájában.

3-3

Eladó szőlő.

Zomborban, közel a városhoz, egy nagy, szép fekvésű, jó karban lévő szőlő eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál e lap kiadóhivatala.

3-3

772. szám.

1885.

Árlejtési hirdetmény.

Uj-Szivac községében 1885. évi augusztus hó 16-án délután 2 órakor, a járási szolgabíró közbenjötté és elnökölte alatt nyilvános árlejtés fog tartatni, a nagyvendéglő felépítése tárgyában.

A teljesítendő munkálatok a következők:	
1. föld és kőműves munka	5235 frt 40 kr.
2. az ács munka	4178 " 48 "
3. tető fedő munka	831 " 46 "
4. bádógos munka	428 " 60 "
5. asztalos munka	1780 " 98 "
6. lakatos és vasmunka	494 " 20 "
7. mázólok munka	262 " 35 "
8. tüveges munka	152 " 64 "
9. kályha szükséglet	504 " — "
10. különfélék	906 " 90 "

Összesen 14775 frt 01 kr.

kikiáltási árral.

Az egyes munkálatokra külön-külön, vagy az egészre együttesen lehet vállalkozni.

Miről a vállalkozni kívánók értesítettek, hogy magukat 10% bánatpénzzel ellátva, a nyilvános versenyen megjelenhetnek, avagy írásbeli zárt ajánlatukat 50 kros bélyeggel ellátva, az árlejtés megkezdése a községi elöljáróságnál benyújthatják.

A fent meghatározott bánatpénz pedig készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban csatolandó, továbbá kitéve azt, hogy az árlejtési feltételeket ismerik és azoknak magukat alávetik.

Az árlejtési feltételek és műszaki okmányok Uj-Szivac községében, a rendes hivatalos órák alatt naponként betekintheők.

Kelt Uj-Szivac, 1885. évi augusztus hó 1-én.

Eiman Károly,

közs. jegyző.

3-3

Hettesheimer Jakab,

közs. bíró.

Eladó birtok.

A zombori határban lévő, ó-szivaci úton fekvő birtokom, mely 51¹/₂ régi holdból áll s két parcellában fekszik — az egyik parcella 28¹/₂ régi hold, a másik 23 régi hold — szabadkézből elárúsítandó. A vételár kedvező feltételek mellett fizetendő.

Közelebbi felvilágosítás kapható a birtoktulajdonosnál.

Mátics Vazul

földbirtokos Mitrovicán.

4-2

Hirdetmény.

Van szerencsénk e város és vidéke n. é. közönségével tudatni, miszerint a **legujabb divatú és nagyválasztékú**

férfi- és gyermek-kalapüzletünket

a Molnár-féle házból **KOSSANICS C. A.** ur házába (a városháza átellenében) helyeztük át.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozzuk, megjegyezzük, hogy üzletünkben **nagyválasztékban és a lehető legolcsóbb árakon** vásárolhatók kalapok.

Minélfogva számos látogatást kérnek

Zomborban, 1885. augusztus hóban

tisztelettel

SZEIFFERT és KAICS,

kalaposok.

3-2

Pályázat.

Prigl.-Szt.-Iván községe alelemi népiskolájánál elhalálozás folytán megüresedett osztálytanítónői állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Évi fizetés 450 frt készpénz és 5 öl kemény hasábfá; ezen kívül 2 szoba, egy konyha, pince, élés- és fakamarából álló szabad lakás.

A megválasztott tanító tartozik mind a köznapi, mind pedig az ismétlő iskola egy az iskolaszék által meghatározandó osztályában a törvény határozta tantárgyakat a miniszt. terv szerint tanítani. Tannyelv német és magyar.

Pályázók felkértek törvényszabta módon felszerelt folyamodványait a helybeli iskolaszékhez augusztus 27-ig beküldeni.

Az állomás szeptember hó 1-én elfoglalandó.

Prigl.-Szt.-Iván, 1885. évi július hó 28-án.

3-3

A községi iskolaszék.

2014. sz.

1885.

Hirdetmény.

Az apatini és doroszlói erdőgondnokság tisztásain folyó évben felesék által termelt s a kincstárt megillető búzának a cséplési helyről való eladására a másodízbeni árverés az alóirt erdőhivatal irodájában **f. évi augusztus hó 19-én** reggeli 9 órakor nyilvános árverés fog tartatni, melyről a tisztelt vállalkozók ezennel azon hozzáadással értesítettek, hogy az árverési feltételek e hivatalnál a szokásos hivatalos órákban megtekintheők.

Apatin, 1885. augusztus 7-én.

M. kir. erdőhivatal.

2604. sz.

1885.

Hirdetmény.

Sztanisics községében megüresült állatorvosi állomás betöltésére f. évi augusztus hó 1-én kitézött pályázat eredménytelenül járván le, újabb pályázat hirdetik és a kérvények benyújtására **f. évi augusztus hó 31-ig** tüze-tik ki.

Elegendő a gyógykovács (Churschmidt) oklevél is, ha 4-5 évi gyakorlat kimutatatik még.

Évi fizetés 200 frt minden látogatás után 20 kr. végre a hús szemle nagy marha után 20 kr. kis jószág után 10 kr darabonként.

Sztanisics, 1885. augusztus hó 1-én.

Fülöp Kálmán,

jegyző.

3-3 Rikert Márton,

bíró.

Zombor, 1885. Bitterman Nándor könyv- és könyomdájából.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Becse mezőváros elöljárósága által a képviselői testületnek f. évi július hó 19-én tartott közgyűlés 206. számú határozata értelmében a község mérnöki állás betöltésére ezennel pályázat nyitattik azzal, hogy ezen állomást elnyerni óhajtok kellőleg felszerelt folyamodványait f. évi augusztus hó 27-ik napjáig **bezárolag** az elöljáróságnál beadni kötelesek lesznek.

Ezen állomással 800 frt évfizetés van összekötve.

Kelt Ó-Becsen, 1885. évi június hó 28-án.

3-3

Az elöljáróság.

Pályázat.

Egy, a jegyzői teendőkből, magyar és szerb nyelvben szó és írásban jártas egyén 300 frt évi fizetés és képzettségéhez mérten némi mel-lékjövédellel alulírott községben mint irnok alkalmazást nyerhet; ez iránti kérvények alul-írottán beadhatók s a kinevezett állását azonnal elfoglalhatja.

Jegyzői képesítési bizonyítvánnyal bíró egyének előnyben részesülnek.

F.-Kovilon, 1885. július hó 28-án.

Grósch Vilmos,

h. jegyző.

3-3

813. sz.

1885.

Hirdetmény.

Kucura községében 7 korcsmában gyakorolható regale (bor- és pálinkamérési) jog, **f. évi augusztus hó 20-án d. u. 2 órakor** Kucura község-házánál három egymást követő évekre, vagyis 1886. évi január 1-től 1888. évi december 31-ig nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek alulírt elöljáróságnál a hivatalos órákban mindenki által megtekinthetők.

Kucurán, 1885. évi augusztus hó 4-én.

Luszkánczy Bertalan,

jegyző

3-1

Ábrahmi János,

bíró.

Pályázat.

Alulírott községi irodájában egy 400 frt fizetéssel rendszeresített irnoki és egy 1 frt 50 kr. napidíjjal hat hónapra (esetleg tovább) felveendő végrehajtói állás minél előbb betöltendő.

Ajánlatokat elfogad

Karavukován, 1882. aug. 8.

3-1

Szalay Frigyes,

jegyző.

Hirdetés.

Kula mezőváros gör. kel. szerb hitközségnek folyó évi július hó 6-án 5 pont alatt hozott határozata értelmében a templom tornyán felmerült bádógos munkákra, Langer József által készített 395 frtban előirányzott tervrajz és költségvetés alapján ez évi **augusztus hó 23-ik napján** a gör. kel. szerb iskola termében d. u. 3 órakor nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az árlejtési feltételek, valamint a készitendő munkákról felvett tervrajz is, az alulírott elnök-nél bármikor betekintheők. Az árverező 10% bánatpénzt tartozik letenni.

Uvality Szrdán,

jegyző.

Lukits Szvetozár,

elnök.

3-1

Hirdetmény.

Méltóságos Perczel Miklós főispán borsódi birtokán **50 méter-mázsa montáni rozs eladó. Ára 8 frt, rendelhető aug. 20-áig.**

Antunovits János,

gazdatiszt.

Egy francia bonne, ki a gyerme-

kek körüli összes teendőket magára vállalja és ebben jártassággal bír, — jó bizonyítványokkal — alkalmazást keres.

Bővebb tudósítás a kiadóhivatalban nyerhető.

2-2